

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petiti a Dm 2.—, do 100 vrst Dm 2.50, od 100 do 300 vrst a Dm 3.—, večji inserati petiti vrsta Dm 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Dm 12.—, za inozemstvo Dm 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NEVARNOST OBOROŽENEGA KONFLIKTA NA DALJNEM VZHODU

Japonski ultimatum Ameriki — Izredno oster in objesten ton japonske note je stopnjeval napetost do vrhunca — Angleži in Nizozemci smatrajo oborožen konflikt za neizbežen

London, 25. avgusta. r. V tukajšnjih merodajnih krogih z naraščajočo skrbjo zasledujejo razvoj odnosov med Zedinjenimi državami in Japonsko. Ze od kitajsko-japonskega konflikta sem je bilo opaziti naraščajočo napetost, ki se je v zadnjem času vedno bolj stopnjevala in je zadnje dni, kakor vse kaže, dosegla vrhunec. Objava japonskega oborožitvenega načrta na morju, je izzvala v ameriških krogih presenečenje, na katero je Amerika odgovorila z enakimi ukrepi. Japonska pa je šla še dalje in naravnost v ultimativni obliki zahtevala takojšnjo ustavitev gradbenega načrta ameriške vojne mornarice. Japonski poslanik v Washingtonu je izročil zunanjemu ministru noto, v kateri zahteva, naj Amerika nemudoma ustavi izgradnjo svoje vojne mornarice, ki jo je najavila. Kakor znano, obsega ameriški gradbeni program 37 novih vojnih krizark in večje število manjših edinic. Skupni stroški bi znašali nad 700 milijon

nov dolarjev. Ameriška vlada je utemeljila to gradnjo s svojim programom za gospodarsko obnovo in pobijanje brezposelnosti. Japonska pa opozarja v svoji noti, da vidi v tem ogrožanje svojih interesov in zahteva, da se ta program ne izvede. Japonska vlada zahteva v določenem roku odgovor na svojo noto. Če ameriška vlada japonski zahtevi ne bo ugodila, grozi Japonska z uvedbo »kazenskih« carin na vse ameriške blago, ki se uvažuje na Japonsko. Razen tega bo Japonska v tem primeru svojo mornarico še bolj povečala. Končno sporoča japonska vlada ameriški, da jo japonski manevri v Tihem oceanu nič ne brigajo, ker je to docela notranja japonska zadeva.

Ostri ton japonske note je izzval v ameriških krogih veliko ogorčenje in v vladnih krogih ne prikrivajo, da so odnosa postali skrajno napeti. Seveda izjavljajo, da Amerika niti ne misli na to, da bi se vdala japonskemu pritisku.

V londonskih krogih so vznemirjeni nad takim razvojem dogodkov, ki lahko dovedejo do resnih konfliktov na Daljnem vzhodu, pri čemer bi bili prizadeti tudi angleški interesi, ker je znano, da Japonska tudi do Anglije ni preveč prijateljska in tako rekoč streže po življenju angleški trgovini.

Amsterdam, 25. avgusta. Nizozemski tisk objavlja obširna poročila v vojni nevarnosti na Daljnem vzhodu. Listi opozarjajo na naraščajočo napetost med Japonsko in Rusijo na eni, ter Japonsko in Zedinjenimi državami na drugi strani ter smatrajo, da je oborožen konflikt neizogiben. Nizozemski krogi so zaradi tega zelo v skrbeh zaradi svojih kolonij na Daljnem vzhodu, ki bi bile v primeru oboroženega konflikta v Tihem oceanu v največji nevarnosti. Nizozemska je zaradi obrambe skupnih interesov že stopila v stike z vladama v Londonu in Washingtonu.

Nagrada za izsleditev morilcev Neudorferja

Beograd, 25. avgusta. r. Notranje ministrstvo je razpisalo nagrado v znesku 10.000 Din za onega, ki bi pripomogel k izsleditvi morilcev pokojnega poslanca in bivšega ministra Mirka Neudorferja, ki je bil večeraj popoldne, kakor poročamo na drugem mestu, umorjen na svojem posestvu pri Zlatarju.

Francoski poslanik se je vrnil v Beograd

Beograd, 25. avgusta. AA. Poslanik francoske republike na našem dvorcu g. Naggar je večeraj prispel z Bleda v Beograd, kjer ostane do konca tega tedna.

Slovinci v Ameriki

Nedavno je v palači Ellington v Clevelandu izbruhnil velik požar, ki je upepelil vse poslopje, pri ognju je pa izgubilo življenje tudi 13 ljudi. Zaradi suma požiga je bil aretiran Rajko Turk, ki je bil pred poroto obsojen na dosmrtno ječo. Turk se je pritožil, te dni je pa sodnik Dempsey v drugi instanci zavrnil pritožbo. Turka so prepeljali v zapore jetnišnice v Columbus.

Jože Siskar je prišel nedavno obiskat svojo sestro v Pueblo, država Colorado. Na povratku se je avto prevrnil in je Siskar obležal pod njim. Zadolbil je tako hude poškodbe, da jim je že drugi dan podlegel. Zapustil je v Demverju mlado ženo in dva otroka. Pokojni je bil Ljubljancan. Huda avtomobilska nezgoda je doletela tudi družbo Slovencev, ki se je 31. julija zvečer vračala iz Milwaukee proti West Bendu. Avtomobil je sifiral odvetnik Matija Šimenc. Zaradi silnega neurja je blizu West Benda zgrešil cesto ter zavozil v jarek. Avtomobil se je zvernil in se je Šimenc potolkel na glavi ter poškodoval tudi na levi roki, nekoliko sta bila pa tudi poškodovana njegova tovariša. Šimencu so prepeljali v bolnico v Milwaukee, ki jo je pa že zapustil.

V Aurori, država Illinois, se je 31. julija obiskal Josip Dobrovolje, star 40 let in doma iz Vrhnike. Pokojni je bil vdovec. Na Vrhniki žaluje za njim hčerka. Kaj ga je pognalo v smrt, ni znano. Večkrat je potožil rojakom, kakor mora garati.

Težki operaciji je 3. avgusta v cleve-landski bolnici podlegla Karolina Pulc. — V Clevelandu je umrl tudi 40-letni Janez Dežman, doma iz Radovljice. Pokojni je bival v Ameriki 20 let, za njim žaluje žena in hčerka, v starem kraju pa roditelji. Na Greany, država Minnesota, je preminula Barbara Globočnik. — Nedavno je umrl njen mož in to ji šlo tako na živce, da se ji je omračil um. — V Richmondu, država California, je 18. julija umrla Agneza Kastelčeva, rojena Stubler, doma iz Malih Leš pri Metliki. V Ameriki je bila 20 let, zapustila je moža in več otrok. V San Franciscu, država California, je umrl 36-letni Jože Kamnik, dom. iz Strekljence pri Semiču. Zapustil je ženo in sinčka. — V kraju Osage so našli pod železniškim mostom mrtvega 51-letnega Jožeta Ravnikarja, doma iz Moravč.

V kraju Avella se je 29. julija v premo-govniku hudo ponesrečil rudar Alojzij Mikeuš. Kopalni stroj mu je odtrgal peto ter zlomil nogo v členku. Prepeljali so ga v bolnico.

Huda razdejanja v Ameriki

Silen orkan je porušil mnogo naselbin in povzročil milijonsko škodo — Nad 500 človeških žrtev

Newyork, 25. avgusta. r. Razdejanje, ki ga je povzročilo zadnje neurje, je mnogo večje, kakor pa se je v početku misli-lo. Ker so prekinjene vse telefonske in brzojavne zveze, dosedaj še ni bilo mogoče ugotoviti celotne škode, toda že po do-seđanjih ugotovitvah znaša več sto milijonov. Vihar je bil tako silen, da je poško-doval tudi mnogo kablov. Tako je n. pr.

ugasnila zaradi tega tudi luč na kipu Svo-bode v newyorškem svetilniku. Znano ameriško letovišče Ocean City pri Marylandu je docela razdejano in nad 30.000 gostov beži iz opustošenega kraja. Zaradi silnega vala beguncev grozi nevarnost, da se poruši most, ki veže Ocean-City s kopnim. Po dosegljanih ugotovitvah je za-htevala katastrofa nad 500 smrtnih žrtev.

Ljubljana

dobi nove zračne zveze

O čem so se posvetovali naši in avstrijski zastopniki na konferenci v Logarski dolini

Ljubljana, 25. avgusta.

Poročali smo že, da se je v ponedeljek vršila v Logarski dolini konferenca naših in avstrijskih zastopnikov glede tesnejše ga sodelovanja tujskega prometa med Ju-goslavijo in Avstrijo. O sestanku je bil izdan skupen komunikat.

Na sestanku je bilo v prvi vrsti skle-njeno uvesti zračni promet na progi Su-šak - Ljubljana - Celovec - Solnograd. Na dan pred otvoritvijo ljubljanskega leti-šča je bil izvršen iz Solnograda in Celov-ca propagandni in poskusni polet do Ljub-jane. Sklenjeno je bilo, da bo redni zrač-ni promet odprt prihodnjo pomlad in bo trajal do septembra. Jugoslovnski »Aeropot«, in avstrijsko zračno prometno društvo si bosta delila promet na tej pro-gi na polovico tako, da bo v eni smeri le-telo naše letalo, v drugi pa avstrijsko. Z novo zračno zvezo bo mogoče v enem dne-vu dospeti od obale Jadranskega morja preko Ljubljane, Celovca, Solnograda, Mo-nakovega in Berlina do Severnega morja in tudi do Kopenhagana. Polet čez solno-graško - koroske Visoke Ture, preko sol-nograških alp in koroske - slovenske Ka-ravanke bo ena najlepših zračnih potovanj v Evropi. Za novo zračno zvezo bodo de-

lala skupno reklamo mesta Ljubljana, Solnograd in Celovec.

Nujno potrebna je čim prejšaja ukli-nitev potnih listov med Jugoslavijo in Av-strijo. Zborovali so se obrtniki na Pro-metno zvezo avstrijskih alpskih dežel, da prevzame vodstvo pojanj. Na sestanku se je razpravljalo o posebnih vlakih na avstrijskih zveznih železnicah, kakor tudi o vprašanju uvedbe Austro - Dalmier av-tomobila v solnograškem, koroskem in jugoslovnskem prometnem ozemlju. Ob-ravnalo se je tudi vprašanje elektrifi-kacije železnice Visoke Ture - Karavanke v zvezi z že skoraj dovršeno elektrifi-kacijo proge Schwarzwach - St. Veit, Bad-gastein - Mallnitz.

Na sestanku se je zlasti poudarjalo stremeljenje, da se bo smelo za polet preko Karavanke uporabljati poleg Ljubljane tudi Jezersko. Razpravljalo se je tudi o pred-nostih na gospodarskem polju, kakor o prevozu jugoslovnskih rib na sever itd.

Pogajanja, ki so se vodila v želji skup-nega prijateljskega sodelovanja, se bodo nadaljevala v začetku zime na Kancelariji pri Beljaku, spomladi 1934 na dematični rivljari in poleti v Solnogradu.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 25. avgusta.

Boga in vse svetnike je klical na po-moč, se rotil in pridušal, da nikoli v živ-ljenju ni kradel in da sploh ne pozna vasi, kjer menijo, da je kradel. Bil je to cigan Matevž Hudočič iz znane Hudo-rovčeve rodbine, ki imajo z njo oblasti že dolga leta križe in težave.

Matevž je davi okrog 6. jutraj usta-vil stražnik v Grabovčevi ulici in ga pri-peljal na ciganske urad. Pravi ciganski tip je: črn, gologlav, bosopet in razcapan, kakor bi bil pet let na fronti. Ko je se-del, so se takoj odprle njegove zatvorske, neprestano je žlobudral in jezik mu je tekkel, da nikoli tega.

Povedal je, da je v družbi drugih Hudočičev kradel v Dvorski vasi pri Velikih Laščah, kjer so posestniku Virantu odnesli za 300 Din jestvin. Da ste ga vi-deli cigana, kako je bil užaljen. On, da je kradel? Se svoj živ dan ni ničesar vzel. Če je pa vzel, je tudi takoj priznal! Dvor-ske vasi pa sploh ne pozna in po okolici Ribnice se ni še nikdar klatil. Če ga za-pro, ga bodo po nedolžnem in strašno se bo maščeval. . . .

Tiho bodi in podpiši, je dejal urad-nik in mu pomolil popisano polo.

Kako bom sirota, je odvrnil cigan, ko ne znam pisati.

Pa se je potkrižal in glasno godrnja-je je odšel s stražnikom v zapor. Taka je pač ciganska usoda.

Posestnik Anton Grum iz Dravež št. 14 je prijavil, da se je večeraj popoldne nekdo spizljal v njegovo stanovanje v Drav-ljah in mu odnesel razno blago ter nekaj gotovine. Skupna škoda znaša 838 Din.

Policija je zaplenila še dobro ohranjeno kolo znamke »Neckersuim«. Lastnik naj se javi na policijo.

V torek med 8. in 9. sta se pojavila v neki trgovini v Ljubljani dva cigana ter kupila par ženskih nogavic. Plačati sta hotela s tisočdinarskim bankovcem sta-rejše izdaje. Trgovcu se je zdel bankovec sumljiv in je rekel, da ga gre menjat v sosednjo trgovino. Tedaj je en cigan ban-kovec pograbil, češ, da ga ni treba me-njati. Cigana sta jo naglo pobrisala iz trgovine. Trgovcu je obvestilo policojo in povedal, da je bil bankovec precej svetle barve in očividno ponarejen. Cigana ga bosta gotovo skušala kje drugje vnov-čiti. Cigana sta že priletela, srednje po-stave, izredno črne obraza in rok. Da bi tat pustil svojo vizitko, se redko pripeti. Takšno smolo pa je imel neki brez-poselni delavec. Zahotelo se mu je namreč dobre pečenke in v noči od srede na četr-tek je ukradel na vrti kamnoseka Feliksa

Tomana na Resljevi cesti tri kokoši. Last-nik je tatvino naslednje jutro prijavil straž-niku. Ta je našel na vrtni odeskano glavo ene kokoši, kraj nje je pa ležal kosček rjave lepenke. Radovedno se je stražnik sklonil, pobral in prečital. Na lepenki je bilo namreč zapisano ime brezposelnega delavca. Tudi krava sled je vodila proti Kotnikovi baraki.

Se istega popoldne je bil fant na Tyr-ševi cesti ustavljen. Odvedli so ga na pol-i-cijo, kjer pa noče o tatvini kokoski ničesar vedeti. Čeprav trdovratno laži, mu to ne bo dosti pomagalo, kajti »vizitka« je pač ago-voren argument, poleg tega imajo pa fanta na policiji dobro zapisanega, saj je bil že 21krat kaznovan. Izročili so ga sodišču.

Nedavno je policija objavila cestno poli-cijsko red glede vožnje s kolesi. Kolesarjem so pa ti predpisi deveta brigada, na stražijo se kazni in divljajo nemoteno po cestah in ulicah ter ogrožajo varnost pešcev. Zato je policija večeraj aretirala 25 brezobzirnih kolesarjev, ki so kršili cestno policijski red. Vsi bodo obično kaznovani. Uprava poli-cije ponovno obvešča prebivalstvo, da je vsako kolesarjenje po hodnikih in pešpotih najstrožje prepovedano, prav tako je stro-go prepovedano, da se vozita dve osebi na enem kolesu. Policijski stražniki so dobili poostren nalog, da legitimirajo vsakogar, kdor bo kršil predpise cestnega reda. Če se to ne bo pomagalo, bo policija kazni še poostri-la! Torej kolesarji, pozor!

12 milijonov bal bombaža umrčeno

Washington, 25. avgusta. AA. Program za znižanje bombažne produkcije je že sko-raj docela izvršen. Okoli 10 milijonov ora-lov plantaz od 10.340.000 oralov, kolikor jih je bilo določenih, da se uničijo, je že uni-čenih. Zetev bi letos vrgla 16 milijonov bal, tako je pa padla za 4.247.000 bal. Pre-mije farmerjem, ki so omejili svoje bom-bažne nasade, znašajo okoli 1.110 milijonov dolarjev.

Izlet Avtokluba

Izlet Avtokluba, sekcija Ljubljana k Cerkljskemu jezeru, je na splošno željo članov preložen na prihodnjo nedeljo dne 3. septembra. Program in vse ostalo, ob-javljamo glede izleta v zadnji številki klub-skega vestnika, ostane neopremenjeno.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2311.51-2322.87, Berlin 1362.36-1372.16, Bruselj 799.68 do 803.62, Curih 1106.36-1113.86, London 187.36-188.96, Newyork ček 4091.60 do 4119.86, Pariz 224.15-225.27, Praga 169.79 do 170.66, Trst 301.35-303.76 (premijs 28.5%). Avstrijski šiling v priravnem kil-ringu 8.76.

INOZESKE BORZE.

Pariz 20.226, London 16.956, Newyork 371.5, Bruselj 72.15, Milan 27.23, Madrid 43.15, Amsterdam 208.60, Berlin 123.10, Dunaj 72.78-57.60, Praga 16.33, Varšava 67.75, Bukarešta 3.06.

Mussolini se mora sporazumeti z Malo antanto

Pariz, 25. avgusta. g. »Journal« se bavi na uvodnem mestu z očitno iz Ri-ma izvrhajocim povabilom češkoslova-škega zunanjega ministra dr. Beneša. Ne da bi hoteli v naprej govoriti o dr. Beneševih sklepih, piše list, je treba pri-znati, da gre v tem primeru za zelo za-nimivo vest, ki je znak za ugoden raz-voj srednjeevropskega vprašanja. Dose-daj se je vsaka gospodarska organizaci-ja Srednje Evrope razbila ob političnih ovirah. Če si hoče Mussolini glede svoj-jih podunavskih načrtov, ker je vezan po pogodbi starih, zagotoviti sodelova-nje Anglije in Francije, zahteva pravič-nost in interes za podunavske probleme, da prav tako vpraša za mnenje Avstri-jo in Malo antanto. Posredno povabilo italijanskega tiska za dr. Beneša doka-zuje, da šef italijanske vlade misli na to. Popolnoma gotovo je, da bi imel obisk dr. Beneša v Rimu dalekosežen po-men.

Praga, 25. avgusta. g. »Prager Presse« poudarja, da so vesti o namera-vanem potovanju dr. Beneša v Rim do-zdaj samo novinarske kombinacije, ki so pa značilne zato, ker lahko obsežejo in

predočijo sedanjí razvoj. »Česke Slovo« piše: Po zadnjih diplomatskih razgovo-rih se ne uveljavlja samo v prizadetih državah želja, da naj bi se utrdili od-nosa med Italijo in državami Male an-tante. Vtis imamo, da so razgovori med Mussolinijem in Dollfusom ustvarili ne-katere pogoje za takšno utrditev.

Pariz, 25. avgusta. g. »L'Intransi-gent« objavlja razgovor francoskega delegata na mednarodnem ženskem kon-gresu v Chicagu z ameriškim predsedni-kom Rooseveltom. Med raznimi Roo-seveltovimi izjavami je zanimiva ta, da bo po njegovem mnenju preteklo naj-manj 50 let, preden se bo Amerika zo-pet pripravila, da se bo vmešala v ka-kršenkoli spor v Evropi. V tej dobi tudi Amerika ne bo dobavila Evropi nobene-ga orožja. Glede razorožitvenega vprašanja je izjavil Roosevelt, da priznava posebni položaj Francije. Če bi bil on Francoz, bi se prav tako ne mogel umi-riti ob trenutni ameriški svetovni go-spodarski politiki. Naglasil pa je, da se Amerika nikakor ne želi izolirati od ostalega sveta.

„Italija mora postati taka, da se je bo vse balo“

Pariz, 25. avgusta. r. O priliki veli-kih vojaških manevrov se je Mussolini večeraj ustavil v provinčnem mestu Cu-neo, kjer je bil navdušeno sprejet. Zbra-no množico je nagovoril s balkona mestne hiše. V svojem govoru je Mus-solini poudaril, da nihče ne more več odrekati Italiji miroljubnosti, ki jo je pokazala že ob neštetih prilikah. Toda šeststisočna zgodovina je Italijane mar-sikaj naučila. Naučila jih je predvsem tega, da imajo močni narodi v miru mnogo prijateljev, v vojni pa se jih boje. Zato tudi fašistični režim stre-mi za tem, da napravi Italijo tako moč-no, da se je bodo vsi bali, ne samo v vojni, marveč tudi v miru. Črnci, ki se te resnice ne zavedajo, so vedno pred-met tuje grabežljivosti. Italija je že

danes tako močna, da se ji ni treba nikogar bati, pač pa že drugi trepo-tajo pred njo. Toda v bodočnosti bo po-stala še močnejša, ker se zaveda, da jo čakajo še velike naloge.

Avtomobilska nezgoda g. Mussolinija

Pariz, 25. avgusta. AA. Kakor piše lon-donski »Daily Mail«, bi bil predsednik ita-li-janske vlade skoraj postal žrtev avtom-obilske nesreče pri manevrih italijanske vojske na Garessiju v Piemontu. Mus-solinijev avtomobil je vozil no zelo »ki gor-ski poti kraj orepada. Naenkrat sta obe prednji kolesi zdrsnili s ceste, tako da je avto obvisel s prednjim delom nad pre-padom. Mussolini je v poslednjem trenu-ku skočil iz voza.

Strašna poplava na Kitajskem

Več tisoč naselbin izginilo — Na stotisoče ljudi brez strehe — Cele pokrajine eno samo morje

Peking, 25. avgusta. g. Reka Hvangho je, kakor vsako leto, tudi letos povzročila ogromne poplave in opustošenja v provincah Honan in Šansi. Več tisoč vasi je deloma popolnoma pod vodo, deloma pa so sploh izginile. Po cenitvah računajo na dva do tri tisoč smrtnih žrtev. Več stotisoč ljudi je brez strehe in je pobegnilo v divji paniki v no-tranost dežele. Vse zveze so pretrgane in vsa pokrajina ob reki se zdi kot ogromno jezero. Vladna letala so odletela v poplavljeni kraje, da ugotove žrtve katastrofe.

